

sten, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen.

Efter straffelovens § 93, stk. 1, beregnes forældelsesfristen efter det strafmaksimum, der gælder for den pågældende lovovertrædelse. Forældelsesfristen er således henholdsvis 2, 5 og 10 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i henholdsvis 1, 4 og 10 år for overtrædelsen. Hvis der ikke er hjemlet højere straf end fængsel på bestemt tid, gælder der en forældelsesfrist på 15 år. Forbrydelser med fængsel på livstid som strafmaksimum (f.eks. drab) indgår ikke i opregningen i straffelovens § 93, stk. 1, og strafansvaret for disse overtrædelser er således uforældeligt.

Efter straffelovens § 93 a indtræder forældelse ikke, når den pågældende lovovertrædelse er omfattet af en mellemfolkelig overenskomst, som Danmark har tiltrådt, hvis strafansvar efter overenskomsten skal være uforældeligt. Denne bestemmelse indebærer, at strafansvaret for en sådan overtrædelse også efter dansk ret er uforældeligt, selv om der gælder en strafferamme med et tidsbestemt strafmaksimum for den pågældende lovovertrædelse.

Efter artikel 29 i Statutten for Den Internationale Straffedomstol forældes forbrydelser, der hører under Den Internationale Straffedomstols jurisdiktion, ikke. Under domstolens jurisdiktion hører bl.a. forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser. Disse forbrydelser ville i praksis som hovedregel også være uforældelige efter dansk rets almindelige forældelsesregler, jf. ovenfor, men der ville kunne forekomme tilfælde som f.eks. voldtægt eller grov vold, som ikke var uforældelige. Har en torturhandling således karakter af en forbrydelse mod menneskeheden omfattet af artikel 7 i Statutten for Den Internationale Straffedomstol eller en krigsforbrydelse omfattet af statutens artikel 8, forældes handlingen ikke efter dansk ret, jf. straffelovens § 93 a.

Torturkonventionen indeholder derimod ikke bestemmelser om forældelse af strafansvaret for tortur, og spørgsmålet om, hvornår strafansvaret for tortur, der ikke er omfattet af Statutten for Den Internationale Straffedomstol, forældes, vil således skulle afgøres efter de almindelige forældelsesregler i straffeloven.

3. Lovforslagets udformning

Straffelovrådet har indledningsvis overvejet, om alle de handlinger, der er omfattet af Torturkonventionens definition af tortur, i dag er strafbare efter dansk ret, jf. pkt. 3.1 nedenfor. Straffelovrådet har dernæst overvejet, om der – selv om der efter folkeretten ikke

kan antages at være en pligt til at kriminalisere tortur særskilt, jf. pkt. 2.1.2 ovenfor – bør indsættes en bestemmelse om tortur i straffeloven (enten i form af en materiel straffebestemmelse eller en strafudmålingsbestemmelse), jf. pkt. 3.2 - 3.3 nedenfor. Endelig har Straffelovrådet overvejet, om der bør gælde en særlig forældelsesregel for torturhandlinger, jf. pkt. 3.4 nedenfor.

3.1. Torturhandlingers strafbarhed efter dansk ret

3.1.1. Som anført i pkt. 2.1 ovenfor er Danmark i medfør af en række folkeretlige konventioner mv. forpligtet til at forbyde tortur. Af disse er det alene Torturkonventionen og Statutten for Den Internationale Straffedomstol, der indeholder udtrykkelige definitioner af tortur.

I medfør af artikel 4 i Torturkonventionen er Danmark forpligtet til at sikre, at enhver torturhandling som defineret i konventionens artikel 1 er strafbar og kan pålægges en passende straf under hensyn til handlingens alvorlige natur.

Der findes som anført under pkt. 2.2 ovenfor ikke en særskilt bestemmelse om tortur i straffeloven, men torturhandlinger vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om de enkelte forbrydelser.

3.1.2. Straffelovrådet anfører, at handlinger, der er omfattet af torturbegreberne i Torturkonventionen og Statutten for Den Internationale Straffedomstol, jf. pkt. 2.1 ovenfor, må indeholde et element af enten fysisk indgreb eller psykisk pres mod den pågældende, der er tilstrækkeligt alvorligt til at fremkalde stærk fysisk eller mental smerte eller lidelse. Det er nærliggende at antage, at ordet »fysisk« i Torturkonventionens artikel 1, stk. 1, henviser til den smerte eller lidelse, der umiddelbart er forbundet med et indgreb i den legemlige tilstand, mens »psykisk« sigter til smerte eller lidelse, der ikke umiddelbart er forvoldt på denne måde, men f.eks. følger af isolation, anbringelse i mørke, langvarig afhøring, fremsættelse af trusler, oplysninger om den afhørtes eller frihedsberøvedes nære pårørendes eller venners skæbne osv.

Handlinger, hvorved der udøves et fysisk indgreb over for en anden person, vil ofte være omfattet af straffelovens regler om forbrydelser mod liv og lemme, herunder navnlig bestemmelserne om drab, vold og hensættelse i hjælpeløs tilstand (straffelovens §§ 237, 244-246 og 250). Hvis ikke det fysiske indgreb består i et legemsangreb, som er omfattet af disse bestemmelser i straffeloven, vil indgrebet kunne udgøre en forbrydelse mod den personlige frihed, herunder navnlig ulovlig tvang eller frihedsberøvelse (straffelovens §§ 260-261). Også torturhandlinger, der indebæ-